

Kvartalsrapport 3

2013

Resultatregnskap, balanse og noter

Innhold

Resultatregnskap	3
Balanse	5
Egenkapitaloppstilling	7
Kontantstrømoppstilling	8
Noter til regnskapet	9
Note 1 Regnskapsprinsipper	9
Note 2 Pensjon egne ansatte	9
Note 3 Premieinntekt fordelt på bransje	10
Note 4 Resultatfordeling	10
Note 5 Kapitaldekning og solvensmargindekning	10
Note 6 Allokering og avkastning	11
Note 7 Kapitalavkastning	11
Note 8 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser	12
Note 9 Virkelig verdi hierarki	14
Note 10 Oppreservering	16

Resultatregnskap

KLP Bedriftspensjon AS

Note	Tusen kroner	3. kvartal 2013	3. kvartal 2012	01.01.13- 30.09.13	01.01.12- 30.09.12	2012
	Premieinntekter	94 207	33 385	274 295	308 242	352 324
3	Forfalte premier, brutto	45 214	33 893	129 947	88 865	126 491
	Avgitte gjenforsikringspremier	-220	0	-220	0	-220
3	Overføring av premiereserve fra andre forsikringselskaper	49 214	-508	144 568	219 377	226 053
	Netto inntekter kollektivporteføljen	16 970	18 167	42 008	39 744	53 381
	Inntekt fra investeringer i datterforetak	1 750	1 101	6 708	3 440	6 659
	Renteinntekter/utbytte på finansielle eiendeler	6 812	9 665	21 324	20 813	32 012
	Verdiendringer på investeringer	8 407	7 369	12 732	15 568	14 787
	Realisert gevinst og tap på investeringer	0	33	1 244	-77	-77
	Netto inntekter fra investeringsvalgporteføljen	15 435	12 265	29 346	22 246	27 157
	Renteinntekter/ utbytte mv. på finansielle eiendeler	662	2 347	2 898	3 606	6 871
	Verdiendringer på investeringer	14 205	9 755	24 362	17 187	18 477
	Realisert gevinst og tap på investeringer	568	163	2 085	1 453	1 809
	Andre forsikringsrelaterte inntekter	199	183	561	414	550
	Erstatninger i livsforsikring	-10 774	-8 281	-37 940	-28 312	-37 882
	Utbetalte erstatninger	-8 780	-7 241	-30 030	-19 919	-28 010
	Overf.av premiereserve og tilleggsavsetninger til andre forsikringselskaper	-1 995	-1 041	-7 910	-8 393	-9 871
	Endringer i forsikringsforpliktelse - kontraktsfastsatte forpliktelse	-63 425	-17 998	-116 268	-246 444	-282 552
	Endring i premiereserve	-54 393	-10 623	-102 617	-233 612	-270 056
	Endring i tilleggsavsetninger	0	16	73	114	-3 906
	Endring i kursreguleringsfond	-8 407	-7 292	-12 732	-12 538	-11 758
	Endring i premie- og innskuddsfond	-625	-99	-993	-408	-869
	Overføring av tilleggsavsetninger fra andre forsikringselskaper	0	0	0	0	4 037
	Endringer i forsikringsforpliktelse investeringsvalg	-48 515	-31 369	-179 495	-76 742	-100 643
4	Midler tilordnet forsikringskontraktene, kontraktsfastsatte forpliktelse	0	-2 842	0	-7 535	0
	Forsikringsrelaterte driftskostnader	-9 008	-10 097	-28 527	-27 539	-40 434
	Forvaltningskostnader	-706	-207	-422	-544	-477
	Salgskostnader	-3 571	-4 090	-11 230	-10 776	-15 659
2	Forsikringsrelatert administrasjonskostnader	-4 731	-5 800	-16 874	-16 219	-24 298
	Andre forsikringsrelaterte kostnader	-149	-105	-365	-311	152

Resultatregnskap (forts.)

KLP Bedriftspensjon AS

Note	Tusen kroner	3. kvartal 2013	3. kvartal 2012	01.01.13- 30.09.13	01.01.12- 30.09.12	2012
	Resultat av teknisk regnskap	-5 059	-6 691	-16 386	-16 236	-27 947
	Netto inntekter selskapsporteføljen	707	1 261	1 520	2 594	3 106
	Renteinntekt/ utbytte på finansielle eiendeler	359	776	1 203	1 398	2 144
	Verdiendringer på investeringer	352	396	127	1 173	939
	Realisert gevinst og tap på investeringer	-3	90	189	23	23
	Andre inntekter	126	32	299	150	189
	Forvaltningskost og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	-40	-10	-54	-28	-254
	Resultat av ikke-teknisk regnskap	793	1 284	1 765	2 716	3 041
	Resultat før skattekostnad	-4 266	-5 407	-14 621	-13 520	-24 906
	Resultat før andre resultatkomponenter	-4 266	-5 407	-14 621	-13 520	-24 906
	Andre resultatkomponenter	0	0	0	0	-196
	Aktuarielle gevinster og tap på ytelsesbaserte pensjonsordninger - ytelser til ansatte	0	0	0	0	-196
	Totalresultat	-4 266	-5 407	-14 621	-13 520	-25 102
	RESULTATDISPONERING					
4	Overført til risikoutjevningfond	-61	-13	-175	-808	-223
4	Overført fra/til annen egenkapital	0	0	0	0	25 325
4	Udisponert resultat	4 327	5 420	14 796	14 327	0
		4 266	5 407	14 621	13 520	25 102

Balanse

KLP Bedriftspensjon AS

Note	Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
	EIENDELER			
	EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
	Immaterielle eiendeler	13 126	8 276	13 485
	Investeringer	89 584	49 050	50 779
8,9	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	89 584	49 050	50 779
	Aksjefondsandeler	3 516	2 933	2 997
	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	84 813	43 972	47 397
	Utlån og fordringer	1 255	2 081	385
	Andre finansielle eiendeler	1	64	0
	Fordringer	11 104	10 001	18 774
	Fordringer i forbindelse med direkte forretninger	10 815	9 853	11 310
	Andre fordringer	289	149	7 464
	Andre eiendeler	2 112	2 109	3 225
	Bankinnskudd	2 112	2 109	3 225
	Sum eiendeler i selskapsporteføljen	115 927	69 436	86 263
	EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE			
	Investeringer i kollektivporteføljen	1 070 925	914 598	930 115
8,9	Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	121 124	87 576	84 116
	Aksjer i datterselskap	121 124	87 576	84 116
8,9	Finansielle eiendeler til amortisert kost	485 702	390 733	395 133
	Investeringer som holdes til forfall	128 859	150 361	121 968
	Obligasjoner	356 843	240 373	273 164
8,9	Finansielle eiendeler til virkelig verdi	464 099	436 288	450 866
	Aksjefondsandeler	116 490	85 336	87 306
	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	322 283	300 194	311 405
	Bankinnskudd	25 323	49 796	52 156
	Andre finansielle eiendeler	3	962	0
8,9	Investeringer i investeringsvalgporteføljen	491 816	275 895	300 408
	Finansielle eiendeler til virkelig verdi	491 816	275 895	300 408
	Aksjefondsandeler	228 301	130 212	141 227
	Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	255 037	142 232	154 200
	Bankinnskudd	8 359	3 425	4 981
	Andre finansielle eiendeler	119	27	0
	Sum eiendeler i kundeporteføljene	1 562 741	1 190 493	1 230 523
	EIENDELER	1 678 667	1 259 929	1 316 786

Balanse (forts.)

KLP Bedriftspensjon AS

Note	Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER				
	Sum egenkapital	111 792	62 995	66 413
	Innskutt egenkapital	220 250	145 250	160 250
	Aksjekapital	27 000	26 250	26 500
	Overkursfond	193 250	119 000	133 750
	Opptjent egenkapital	-108 458	-82 255	-93 837
	Risikoutjevningfond	4 690	5 099	4 515
	Annen opptjent egenkapital	-113 147	-87 354	-98 351
	Forsikringsforpliktelser kontraktsfaste	1 064 776	911 167	937 798
	Premiereserve	992 419	848 519	881 048
	Tilleggsavsetninger	28 972	27 875	27 862
	Kursreguleringsfond	24 490	12 538	11 758
	Erstatningsavsetning	150	150	150
	Premiefond og pensjonistenes overskuddsfond	18 747	14 550	16 980
	Udisponert resultat til kunder	0	7 535	0
	Forsikringsforpliktelser særskilt investeringsportefølje	491 816	275 895	300 408
	Premiereserve	483 624	268 832	293 043
	Premiefond og innskuddsfond	8 192	7 063	7 365
	Avsetninger for forpliktelser	3 045	2 849	3 045
2	Pensjonsforpliktelser o.l.	3 045	2 849	3 045
	Forpliktelser	3 459	4 840	7 568
	Forpliktelser i forbindelse med direkte forsikring	151	218	113
	Andre forpliktelser	3 308	4 623	7 455
	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	3 778	2 182	1 554
	EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	1 678 667	1 259 929	1 316 786

Egenkapitaloppstilling

KLP Bedriftspensjon AS

2013 Tusen kroner	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Risiko- utjevningfond	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2013	160 250	-98 352	4 515	66 413
Kapitalutvidelse 17.04.2013	25 000	0	0	25 000
Kapitalutvidelse 30.06.2013	35 000	0	0	35 000
Totalresultat	0	-14 796	175	-14 621
Egenkapital 30.09.2013	220 250	-113 147	4 690	111 792

2012 Tusen kroner	Innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital	Risiko- utjevningfond	Sum egenkapital
Egenkapital 31.12.2011	120 250	-71 781	4 292	52 761
Prinsippendring, Nullstilling av pensjonskorridor	0	-1 246	0	-1 246
Egenkapital 01.01.2012	120 250	-73 027	4 292	51 515
Kapitalutvidelse	25 000	0	0	25 000
Totalresultat 2012	0	-14 327	807	-13 520
Egenkapital 30.09.2012	145 250	-87 354	5 099	62 995

Selskapet har pr. 30.09.2013 en aksjeklasse fordelt på 250 000 aksjer á kr 108,00.

Kontantstrømoppstilling

KLP Bedriftspensjon AS

Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-60 408	-16 102	-24 668
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-705	-8 167	-13 485
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	60 000	25 000	40 000
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	-1 113	731	1 847
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens begynnelse	3 225	1 378	1 378
Beholdning av kontanter og bankinnskudd ved periodens slutt	2 112	2 109	3 225

Noter til regnskapet

KLP Bedriftspensjon AS

Note 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet i denne delårsrapporten viser regnskapet for KLP Bedriftspensjon AS for perioden 01.01.2013–30.09.2013, og er ikke revidert. Delårsregnskapet er, i likhet med årsregnskapet for 2012, avlagt etter Forskrift av 16. desember 1998 nr. 1241: Forskrift om årsregnskap m.m. for forsikringselskaper (årsoppgjørsforskriften).

Vurderingsregler i delårsregnskapet for 2013 er i hovedsak de samme som i 2012 med de unntak som er omhandlet nedenfor. Det anbefales derfor at denne delårsrapporten leses i sammenheng med årsregnskapet.

IAS 34 Delårsrapportering har fra 01. januar 2013 skjerpede krav til tilleggsopplysninger om virkelig verdi på finansielle instrumenter. Dette er implementert i note 8 og 9.

IAS19 Ytelser til ansatte

Selskapet tok i bruk revidert IAS 19 fra 01.01.2013 med retrospektiv virkning på regnskapstallene fra 01.01.2012. Endringene har effekt på behandlingen av selskapets ytelsesbaserte pensjonsordninger.

Det er nå ikke lenger adgang til å benytte korridorløsning for regnskapsføring av estimatavvik. Slike estimatavvik, som er actuarielle gevinster og tap, må regnskapsføres i den perioden de oppstår, og føres mot utvidet resultat. Det skjer dermed en umiddelbar resultatføring av alle kostnader ved tidligere perioders pensjonsopptjening.

For å beregne pensjonsforpliktelsen er rentekostnader og forventet avkastning på pensjonsmidler erstattet med et netto rentebeløp som beregnes ved å benytte diskonteringsrente på netto pensjonsforpliktelse.

Norsk Regnskapsstiftelse publiserte i september en oppdatert versjon av veiledning om pensjonsforutsetninger, som viser noe endring i parameterne i forhold til 31.12.2012. De angitte beregningsforutsetningene er beheftet med usikkerhet, og KLP Bedriftspensjon AS må selv fastsette forutsetningene basert på en konkret vurdering av sin pensjonsordning.

Endringene i de økonomiske forutsetningene trekker i ulike retninger, og vil ikke i vesentlig grad påvirke netto bokført pensjonsforpliktelse pr 30.09.2013. Den bokførte pensjonsforpliktelsen er derfor uendret i forhold til det estimat man hadde for pensjonsforpliktelsen pr 31.12.2012.

Endringen i ytelser til ansatte er gjennomført ved omarbeiding av sammenligningstall, og prinsippendringen har hatt følgende effekt på regnskapslinjene:

Beløp i tusen kroner	30.09.13	30.09.12	31.12.12
Balansført pensjonsforpliktelse for egne ansatte ekskl. korridor	3 045	2 849	3 045
Balansført pensjonsforpliktelse for egne ansatte inkl. korridor		1 603	2 170
Endring avsetning for forpliktelse		1 246	875
REGNSKAPSLINJE I RESULTATET			
Forsikringsrelaterede driftskostnader	0	0	568
Andre resultatkomponenter	0	0	-196
Totalresultat			372
BALANSEN			
Avsetning for pensjonsforpliktelse	0	1 246	875
Opptjent egenkapital	0	-1 246	-875

Alle tall i mill. NOK

Virkelig verdi av finansielle eiendeler

IFRS 13 Måling av virkelig verdi er tatt i bruk fra og med 1. januar 2013. Denne standarden definerer hva som menes med virkelig verdi når begrepet benyttes i IFRS, og gir en enhetlig beskrivelse av hvordan virkelig verdi skal bestemmes og hvilke tilleggsopplysninger som skal gis når virkelig verdi benyttes. Standarden utvider ikke omfanget av regnskapsføring til virkelig verdi, og den har ikke fått noen effekt på regnskapet.

Reservestyrking

Avkastnings- og risikooverskuddet pr. 30.09.2013 er benyttet til å finansiere oppreserveringen for nye forutsetninger om lengre levetid som vil bli innført basert på Finanstillsynet sine minstekrav til sikkerhetsmarginer i K2013 tariffen. Denne reservestyrkingen inngår som en del av de forsikringsmessige forpliktelser. For mer informasjon vedrørende oppreservering, se note 10.

Note 2 PENSJON EGNE ANSATTE

Periodens pensjonskostnad tilsvarer betalt pensjonspremie på kroner 558 729.

Note 3 PREMIEINNTTEKT FORDELT PÅ BRANSJE

Tusen kroner	Ytelses- pensjon	Innskudds- pensjon	Totalt
Forfalte premier, brutto	59 069	70 878	129 947
Avgitte gjenforsikringspremier	-220	0	-220
Overføring av premiereserve fra andre	56 371	88 197	144 568
Sum premieinntekter	115 220	159 075	274 295

Note 4 RESULTATFORDELING

Tusen kroner	Reserve- styrking	Egenkapital	Totalt
Administrasjonsresultat	0	-22 029	-22 029
Avkastningsresultat	5 442	609	6 051
Netto inntekter selskapsportefølje	0	1 520	1 520
Rentegarantipremier, fortjenesteelement og andre resultatelementer	0	3 117	3 117
Risikoresultat	84	2 162	2 246
Totalt	5 526	-14 621	-9 095

Note 5 KAPITALDEKNING OG SOLVENSMARGINDEKNING

Tusen kroner	30.09.2013	30.09.2012	31.12.2012
Kjernekapital	93 122	49 886	48 542
Tilleggskapital	0	0	0
Netto ansvarlig kapital	93 122	49 886	48 542
Risikovektet beregningsgrunnlag	559 342	522 909	508 047
Kapitaldekning	16,6 %	9,5 %	9,6 %
Kjernekapitaldekning	16,6 %	9,5 %	9,6 %
Solvensmargindekning	225 %	164 %	157 %

Note 6 ALLOKERING OG AVKASTNING

Kollektivportefølje	Allokering 30.09.2013	Avkastning		Allokering 31.12.2012
		Hittil i år	Kvartalet	
Aksjer	10,9 %	16,9 %	6,6 %	9,4 %
Renter	24,2 %	0,5 %	0,7 %	26,1 %
Anleggs-/HTF-obligasjoner	46,6 %	3,6 %	1,2 %	46,1 %
Eiendom (eid via datterselskap)	10,9 %	6,8 %	1,7 %	8,9 %
Likviditet	7,4 %	1,4 %	0,5 %	9,5 %
Totalt	100 %	4,2 %	1,6 %	100 %

Note 7 KAPITALAVKASTNING

	Hittil i år	Kvartalet
Kollektivportefølje		
Regnskapsført avkastning	3,0 %	1,2 %
Verdijustert avkastning	4,2 %	1,6 %
Investeringsvalg	8,4 %	3,5 %
Selskapsportefølje	2,1 %	0,7 %

Kapitalavkastning i kollektivporteføljen er beregnet i henhold til forskrift om beregning av kapitalavkastning i livsforsikringselskaper mv. av 26.05.2009.

Note 8 VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER

Tusen kroner	Selskapsporteføljen		Kollektivporteføljen		Investeringsvalg	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
DATTERSELSKAPER REGNSKAPSFØRT ETTER EGENKAPITALMETODEN						
Aksjer og andeler i datterforetak	0	0	121 124	121 124	0	0
Sum datterforetak	0	0	121 124	121 124	0	0
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL AMORTISERT KOST						
INVESTERINGER SOM HOLDES TIL FORFALL						
Norske hold-til-forfall obligasjoner	0	0	124 846	131 955	0	0
Opptjente ikke forfalte renter	0	0	4 013	4 013	0	0
Sum investeringer som holdes til forfall	0	0	128 859	135 969	0	0
OBLIGASJONER KLASIFISERT SOM UTLÅN OG FORDRING						
Norske obligasjonslån	0	0	170 389	175 129	0	0
Opptjente ikke forfalte renter	0	0	3 044	3 044	0	0
Utenlandske obligasjonslån	0	0	180 031	187 782	0	0
Opptjente ikke forfalte renter	0	0	3 379	3 379	0	0
Sum obligasjoner klassifisert som utlån og fordring	0	0	356 843	369 334	0	0
Sum finansielle eiendeler til amortisert kost	0	0	485 702	505 303	0	0
EIENDELER REGNSKAPSFØRT TIL VIRKELIG VERDI						
Norske obligasjonsfond	84 813	84 813	322 283	322 283	255 037	255 037
Sum obligasjonsfond	84 813	84 813	322 283	322 283	255 037	255 037
Norske aksjefond	3 516	3 516	116 490	116 490	228 301	228 301
Sum aksjefondsandeler	3 516	3 516	116 490	116 490	228 301	228 301
Utlån og fordringer	1 255	1 255	25 323	25 323	8 359	8 359
Sum utlån og fordringer	1 255	1 255	25 323	25 323	8 359	8 359
Andre finansielle eiendeler	1	1	3	3	119	119
Sum andre finansielle eiendeler	1	1	3	3	119	119
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	89 584	89 584	464 099	464 099	491 816	491 816
Sum investeringer	89 584	89 584	1 070 925	1 090 526	491 816	491 816

Note 8 VIRKELIG VERDI AV FINANSIELLE EIENDELER OG FORPLIKTELSER (FORTS.)

NÆRMERE OM BEREGNING AV VIRKELIG VERDI

Virkelig verdi av investeringer notert i et marked er basert på gjeldene kjøpskurs. Dersom markedet for verdipapiret ikke er aktivt, eller verdipapiret ikke er notert på børs eller tilsvarende, benytter selskapet verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi. Disse baseres bl.a. på informasjon om nylig gjennomførte transaksjoner gjennomført på forretningsmessige vilkår, henvisning til omsetning av lignende instrumenter, og prising ved hjelp av eksternt innhentede rentekurver og spreadkurver. Rentekurvene innhentes daglig, mens spreadkurver innhentes månedlig. Estimatenes bygger i størst mulig grad på eksterne observerbare markedsdata, og i liten grad på selskapsespesifikk informasjon.

Virkelig verdi i kategoriene «Utlån og fordringer» og «Finansielle eiendeler som holdes til forfall» fastsettes ut ifra interne verdsettelsesmodeller.

De ulike finansielle instrumenter prises dermed på følgende måte:

a) Aksjer (noterte)

Selskapet har ingen enkeltstående investeringer i noterte aksjer, men har sin aksjeeksponering gjennom aksjefond. Aksjefond består av likvide aksjer og prisingen vil som hovedregel følge samme metodikk som nedenfor. Likvide aksjer verdsettes som hovedregel på basis av priser levert fra indeksleverandør. Samtidig sammenlignes priser mellom ulike kilder for å fange opp eventuelle feil. Følgende kilder benyttes for aksjer:

- Oslo Børs
- MSCI
- Reuters

Oslo Børs har førsteprioritet, deretter MSCI og til slutt Reuters.

b) Andre aksjer (datter)

Dette gjelder kun aksjer i datterselskap. Her benyttes egenkapitalmetoden.

c) Utenlandske rentepapirer

Utenlandske rentepapirer prises i hovedregel på bakgrunn av priser innhentet fra indeksleverandør. Samtidig sammenlignes priser mellom flere ulike kilder for å fange opp eventuelle feil. Følgende kilder benyttes:

- JP Morgan
- Barclays Capital Indices
- Bloomberg
- Reuter

JP Morgan og Barclays Capital Indices har førsteprioritet (de dekker henholdsvis stat og corporate bonds). Deretter benyttes Bloomberg foran Reuters med bakgrunn i Bloombers priskilde BVAL. BVAL inneholder verifiserte priser fra Bloomberg. Siste prioritet er Reuters.

d) Norske rentepapirer - stat

Til prising av norske statsobligasjoner benyttes Reuters som kilde. Det er Oslo Børs som leverer prisen (via Reuters). Kursene sammenlignes med kursene fra Bloomberg for å avdekke eventuelle feil.

e) Norske rentepapirer - resten

Alle norske rentepapirer unntatt stat prises teoretisk. Det benyttes en nullkuponkurve, samt spreadkurver til prisingen. Reuters benyttes som kilde til nullkuponkurven fra 0 til 10 år. Fra 12 år og over benyttes Bloomberg som kilde siden Reuters ikke leverer priser over 10 år. Årsaken til at Bloomberg ikke benyttes for hele kurven, er at Reuters generelt vurderes som bedre enn Bloomberg på det meste av skandinaviske priser.

Spreadkurvene mottas fra Verdipapirfondenes forening. Disse er basert på innhentede spreadkurver fra fem anonyme markedsaktører som blir omarbeidet til en snittkurve. Disse sendes ut ca en gang i uken.

f) Obligasjoner som måles til amortisert kost (herunder obligasjoner som holdes til forfall)

Markedskurser innhentes for disse verdipapirene etter samme prinsipp som for norske rentepapirer beskrevet ovenfor. Spreadkurvene leveres av SE Banken og Swedbank.

For finansielle eiendeler som ikke måles til virkelig verdi, foretas det på balansedagen en vurdering av hvorvidt det finnes objektive indikatorer for verdiforringelse av den en-kelte finansielle eiendel eller en gruppe av ensartede finansielle eiendeler.

Ved vurderingen av om det foreligger verdiforringelse legges det vekt på hvorvidt utsteder/debitor har vesentlige finansielle vanskeligheter, om det foreligger kontraktsbrudd, herunder mislighold, det vurderes om det er sannsynlig at skyldner går konkurs, det ikke lenger finnes et aktivt marked for eiendelen på grunn av finansielle vanskeligheter eller det observeres målbar nedgang i forventet kontantstrøm fra en gruppe finansielle eiendeler. Vurderingen baseres utelukkende på historiske forhold, framtidige hendelser vurderes ikke uansett grad av sannsynlighet.

Dersom det foreligger objektive bevis foretas det nedskrivning. Nedskrivningen beregnes ved å sammenligne ny, forventet kontantstrøm med opprinnelig kontantstrøm diskontert med hhv. opprinnelig effektiv rente (eiendeler med fast rente) eller med effektiv rente på måletidspunktet (eiendeler med flytende rente). Nedskrivningen føres mot avsetningskonto og innregnes i resultatregnskapet. En eventuell reversering av tidligere nedskrivning føres tilbake mot avsetningskonto via resultatet.

Note 9 VIRKELIG VERDI HIERARKI

Tusen kroner	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
EIENDELER				
SELSKAPSPORTEFØLJEN				
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	84 813	0	0	84 813
Sertifikater	32 718	0	0	32 718
Obligasjonsfond	52 095	0	0	52 095
Utlån og fordringer	1 255	0	0	1 255
Aksjer og andeler	3 516	0	0	3 516
Aksjefond	3 516	0	0	3 516
Andre finansielle eiendeler	0	1	0	1
Sum selskapsporteføljen	89 583	1	0	89 584
KOLLEKTIVPORTEFØLJEN				
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	322 283	0	0	322 283
Obligasjonsfond	322 283	0	0	322 283
Utlån og fordringer	25 323	0	0	25 323
Aksjer og andeler	116 490	0	0	116 490
Aksjefond	116 490	0	0	116 490
Andre finansielle eiendeler	0	3	0	3
Sum kollektivporteføljen	464 096	3	0	464 099
INVESTERINGSVALGPORTEFØLJEN				
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning	255 037	0	0	255 037
Obligasjonsfond	255 037	0	0	255 037
Utlån og fordringer	8 359	0	0	8 359
Aksjer og andeler	228 301	0	0	228 301
Aksjefond	228 301	0	0	228 301
Andre finansielle eiendeler	0	119	0	119
Sum investeringsvalgporteføljen	491 697	119	0	491 816
Sum finansielle eiendeler til virkelig verdi	1 045 376	123	0	1 045 499

Note 9 VIRKELIG VERDI HIERARKI (FORTS.)

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Høyeste kvalitet i forhold til virkelig verdi er basert på noterte kurser i et aktivt marked. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand.

Nivå 1:

Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra noterte priser i et aktivt marked for identiske eiendeler eller forpliktelser som enheten har tilgang til ved rapporteringstidspunktet. Eksempler på instrumenter i nivå 1 er børsnoterte papirer.

Nivå 2:

Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra observerbare markedsdata. Dette inkluderer priser basert på identiske instrumenter, men hvor instrumentet ikke innehar høy nok omsetningsfrekvens og derfor ikke anses som omsatt i et aktivt marked, samt priser basert på tilsvarende eiendeler og prisledende indikatorer som kan bli bekreftet fra markedsinformasjon. Eksempler instrumenter i nivå 2 er rentepapirer priset ut fra rentekurver.

Nivå 3:

Instrumenter på nivå 3 innehar ingen observerbare markedsdata eller omsettes i markeder ansett som inaktive. Prisen baseres hovedsakelig på egne beregninger hvor reell virkelig verdi kan avvike hvis instrumentet skulle blitt omsatt.

Note 10 OPPRESERVERING

Oppreservering K 2013 Tusen kroner	
Oppreservering for ny tariff K2013:	
Antatt brutto oppreserveringsbehov 01.01.2013 justert for økte premiereserver	85 000
Oppreservert pr. 31.12.2012	26 244
Netto endring ved flytting/overføringer i 2013	1 152
Ytterligere oppreservert hittil i år	5 526
Sum oppreservert pr. 30.09.2013	32 922
Resterende oppreserveringsbehov	52 078

Oppreserveringen i 2013 er beregnet med utgangspunkt i resultatet etter 3. kvartal, men er ikke bindende for selskapets årsresultat. Brutto oppreserveringsbehov vil bli revurdert ved utgangen av året.

Oppreservering som følge av nye krav i K 2013 inngår i premiereserven i balansen.

KLP Bedriftspensjon AS

Pb. 400 Sentrum, 0103 Oslo

Organisasjonsnr.: 990 329 389

E-post: klpbedriftspensjon@klp.no
klp.no

Besøksadresse:

Dronning Eufemias gate 10, Oslo

Tlf.: 22 03 35 00

Faks: 22 03 38 50

